శ్రీ రమణ జ్యోతి | **Sri Ramana Jyothi**
అక్టోబర్ 2021 | October 2021

ఈ సంచికలో ... | IN THIS ISSUE ...

1.	**డా॥ కే.యస్. గారి 87వ ప్రవచనం**	డా॥ వి. రామదాస్ మూర్తి	3
2.	**అంతా ఒకే నేను**	రవి కృష్ణ శర్మ	9
2.	**శ్రీ భగవాన్ రమణమహర్షి స్మృతులు (శ్రీ దేవరాజ ముదలియార్)**	జి. శ్రీహరిరావు	17
4.	**శ్రీ భగవాన్ రమణ మహర్షి భక్తాగ్రేసరులు**	మల్లాది ఫణిమాల	24
5.	Freedom from giving Advice	Dr. K. Subrahmanian	30
6.	Imprisoning God	D. Samarender Reddy	41
7.	Kavyakantha's Chatvarimsat	V. Krithivasan	41
8.	How I came into the fold of Sri Bhagawan	Smt. G. Naga Rajeswari	46
9.	The Human dimension of Bhagavan Sri Ramana Maharshi	G. Sri Hari Rao	49

Events in Sri Ramana Kendram in October 2021

1. Satsang - Every Sunday - 9.00 - 10.45 a.m.
2. 3rd Sunday - Meditation - 9.00 - 10.45 a.m.
3. 28th - Punarvasu Satsang - 6.30 - 7.30 p.m.

(Devotees may please note that due to social distancing, *satsangs* are being held online. For details, please contact Kendram Office)

© Copyrights of all the material used from Sri Ramanasramam publications in Sri Ramana Jyothi either in excerpted form, translated form or serialised form totally belong to Sri Ramanasramam, Tiruvannamalai.

శ్రీ రమణజ్యోతి వ్యవస్థాపకులు: కీ॥శే॥ డా॥ కె. సుబ్రహ్మణియన్
(వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు, శ్రీరమణకేంద్రం)

కోరిక మూలం

డా॥ కే.యస్. గారి 87వ ప్రవచనం

అనువాదం: డా. వి. రామదాస్ మూర్తి

ప్రతి ఒక్కరం సుఖాన్ని కోరుకుంటాం. వీలైతే, ఎప్పటికీ అదే స్థితిలో వుండడానికి ఇష్టపడతాం. కొంత కాలం పాటు అలా సంతృప్తి కరంగా వుండడం సాధ్యమే. కాని ఒక ప్రక్క ఆ ఆనందం ఎప్పుడు అంతరిస్తుందో అన్న దిగులు వెంటాడడం మొదలు పెడుతుంది. ఆ భావన మొదలైన వెంటనే సుఖాన్ని అనుభవించడం సన్నగిల్లు తుంది. మనం నిజంగా ఆనందంగా వున్న కాలంలో సమయమూ, పరిసరాలూ మనకు గుర్తుండవు. ఉదాహరణకు మనకు బాగా ఇష్టమైన వాళ్ళతో వున్నామనుకోండి. వాళ్ళతో గంటపాటు లేదా ఇంకా ఎక్కువ కాలం గడిపినప్పటికీ, ఎంత త్వరగా గడిచిందని ఆశ్చర్యపోతాం. కాని కాలం గుర్తుకు వచ్చిన ఆ క్షణంలో మన ఆనందం కూడ తగ్గుతుంది. ప్రయత్నించినప్పటికీ మళ్ళీ పూర్వపు సుఖం అనుభవించడం కష్టమవుతుంది. ఎందుకంటే అలాంటి స్థితి తెలియకుండానే కలుగుతుంది. మన ఇష్టం ప్రకారం రావడం, పోవడం అంటూ వుండదు. దానికి కారణమూ మనకు తెలియదు.

ఆహారం యొక్క అవసరం

గాఢ నిద్రలో వున్నప్పుడు చెప్పలేనంత ఆనందాన్ని అనుభవిస్తాం. మన పేరు, ప్రతిష్ఠలు గాని, సమయం, పరిసరాలు గాని సంపద, భార్య, సంతానం ఇవేవీ కూడ మన ఎఱుకలోకి

రావు. శరీర స్ఫురణ లేనప్పుడు ఒక అసాధారణ విషయమేమిటంటే, ప్రతి రోజు జరిగే సంఘటనలో, మన మనసు రంగంలో వుండదు. వీటి ధ్యాస లేకుండ పోతుంది. కాని ఆనందం అనుభవిస్తుంటాం. ప్రతి రోజూ సుమారు ఏడెనిమిది గంటల పాటు ఇది సంభవిస్తుంటుంది. ఎందుకు ఇలా జరుగుతుందని ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. మెలకువగా వున్నప్పుడు మనకు ఆకలిదప్పులుంటాయి. ఏదో ఒకటి తినడం, త్రాగడం చేస్తుంటాం. నిద్రావస్థలో యివేవీ వుండవు. ఎప్పుడైనా ఏ అర్థరాత్రిలో మెలకువ వస్తే, నీళ్ళు త్రాగుతామేమో, అంతే. సాధువులు, ఋషులు చాలా తక్కువగా మాత్రమే భుజిస్తారు. డాక్టర్లు మనల్ని రోజులో మూడు, నాలుగు సార్లు ఆహారం తీసుకుంటూ వుండాలంటారు. కాని కొందరు ఆహారాన్ని తక్కువగా మాత్రమే గ్రహిస్తున్నప్పటికి, చురుకుగా వుంటారు.

రెండు సందర్భాలను గురించి చెప్పుకోవాలి. అవి అనుభవిస్తాము కాని ఇతరులకు వివరించలేము. మీరు చాలా బాధ, దుఃఖంలో వున్న సమయంలో ఆకలి అంటూ వుండదు. అలాగే మనకు ఇష్టమైన దగ్గరివారితో వున్నప్పుడు కూడ ఆకలి అనిపించదు. తినాల్సిన సమయం వచ్చినప్పటికీ, ఎదుటివారు గుర్తు చేసినా సరే, వారితో వుండడమే తినినంత హాయిగా వుంటుందని అంటాం. అమితమైన ప్రేమ, అమితమైన బాధ, దుఃఖము వున్న సందర్భాలలో ఆకలి, దప్పులకు తావుండదు. కాని శరీరానికి పోషణ అవసరం గనుక అలా అనిపించినప్పటికీ తినాల్సి వస్తుంది. కోరికలు

వున్నప్పుడు ఈ అవసరాలు జ్ఞప్తికి వస్తాయి. నిద్రావస్థలో వాటి జ్ఞాపకం, అవసరం వుండదు.

ఆకలి, దప్పులు లేని స్థితి

అహం నాశనం జరిగినప్పుడు ఆకలి, లాంటివి వ్యక్తిని బాధించవు. భగవాన్ ఎన్నో ఏళ్ళ పాటు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట ప్రాంతంలో ఊళ్ళోకి భిక్షాటనకు వెళ్ళి, మూడుసార్లు దోసిలిలో పట్టినంత మాత్రం ఆహారాన్ని తీసుకుని జీవించేవారు. నిజానికి, తన 17వ సం॥ తరువాత బయటికి వచ్చినప్పుడు ఆహారమే అసలు తీసుకోకుండ వున్నారు. జీవితంలో ఆ వయసులో కోరికలు, ఎక్కువగా వుండడం, అధికంగా ఆహారాన్ని తీసుకొనడం జరుగుతుంది. కాని భగవాన్ తమ పరిసరాలనే మరచి వుండేవారు. ఆ పరిస్థితిలో పాతాళలింగం గర్భగుడిలో ఆయనను శ్రీ శేషాద్రి స్వామి, మరొక భక్తుడు చూడడం తటస్థించింది. మహర్షి ఆ రోజుల గురించి మాట్లాడేవారు కాదు, ఎందుకంటే అప్పటి పరిస్థితులను గురించి ఆయనకు ఏమీ తెలియదు. బయటకు తీసుకురాబడిన తరువాత కూడ, ఆయన నోటిలో కార్తికేయ అభిషేక తీర్థాలు, పాలు, పెరుగు, పసుపు మొదలైన ద్రవాలు స్మారకం లేని స్థితిలో పోయబడేవి. మ్రింగినంత మ్రింగేవారేమో.

అలాంటి జీవితాల నుండి మనం ఏమి గ్రహించగలం? ఏ కోరికా, ఏ సంకల్పం వుండరాదు. అలాంటివారికి మనలాంటి వాళ్ళు గ్రహించే ఆహారం యొక్క అవసరం వుండదు. కాని యథార్థంగా తమకు అవసరం లేనప్పటికీ, భగవాన్ మనకోసం తాము మూడు

పూటల ఆహారాన్ని తీసుకుంటూ వచ్చారు. ఆశ్రమము ఏర్పాటు చేయబడిన తరువాతి రోజుల్లో కూడ, ఏకాదశి, శివరాత్రి అంటూ తేడాలు లేకుండ, ఆ రోజు వచ్చిన భక్తులు నిరాశ చెందకూడదన్న ఉద్దేశంతో, వాళ్ళతో బాటు తామూ భుజించేవారు. ఒక జ్ఞానితోటి సహపంక్తిలో భోజనం చేశామన్న తృప్తి భక్తులకు వుండేది. అందుకే జ్ఞాని యొక్క ప్రవర్తనను మనం ఊహించలేము. మొదటి రోజుల్లో అయిదు రూపాయలతో భిక్ష ఏర్పాటు చేయబడేది. అప్పుడున్న భక్తులందరికి ప్రసాదం ఇవ్వబడేది. మరొక విషయమేమిటంటే భిక్ష ఇచ్చిన వారు భగవాన్‌ను తమతో బాటు గిరి ప్రదక్షిణం చేయమని కోరేవారు. ఆశ్రమ కట్టుబాటు ననుసరించి భగవాన్ వారితో గిరిప్రదక్షిణ చేసేవారు. ఒక్కొక్కసారి రాత్రిళ్ళు ప్రదక్షిణం చేసినప్పటికి, మళ్ళీ ప్రొద్దుటే సోఫాలో కూర్చుని వుండేవారు. భక్తులకు ఇరవైనాలుగు గంటలూ అందుబాటులో వుండే మహర్షికి మధ్యాహ్నం కునుకుతీసే అలవాటు వుండేది కాదు. కొన్ని సందర్భాలలో భిక్ష ఏర్పాటు జరిగినప్పుడు వరుసగా మూడు రోజులు గిరిప్రదక్షిణ చేసేవారు. భగవాన్ సౌలభ్యత అటువంటిది.

మహర్షి లాగ మనం ఒక గంటపాటు కూడ జీవించలేము. కొద్ది నిమిషాల పాటు కూడ ఆయనకు ఏకాంతం లభించేదికాదు. ఆశ్రమం హాలులో కూర్చొని వుండడం లేదా కొద్దిగా బయటికి వెళ్ళడం. కాలకృత్యాలు తీర్చుకునేందుకు కొండమీదికి వెళ్ళేవారు. అలాంటి సమయాల్లో కూడ ఇతరులు ఆయనను వెంబడించి కొద్ది దూరంలో కూర్చుని లేదా నిలబడి వుండేవారు. ఎవరినీ ఆయన వెళ్ళిపొమ్మనే వారు కాదు. ఆయన శరీర స్పృహ బొత్తిగా లేనివారు.

గ్రామాలకు వెళ్ళినప్పుడు ప్రత్యేక శౌచ గృహాలు లేకుంటే మనం ఎంతో ఇబ్బంది పడతాం. ఒక రాత్రి భగవాన్ కాలకృత్యం కోసం కొండమీదికి వెళ్ళినప్పుడు దూరంగా వున్న భక్తులకు శబ్దాలు వినిపించాయి. భగవాన్ తిరిగివచ్చినప్పుడు ప్రశ్నిస్తే, ఒక కుక్క తమ శరీరాన్నంతటిని ఐదు నిమిషాల పాటు నాకుతూ వుండిందని, ఎంతో అదిలించిన తరువాతగాని వదలలేదని అన్నారు. దాని భావోద్రేకాన్ని అలా తీర్చుకుందని తాపీగా చెప్పారు. ఎన్నో సంవత్సరాల తరువాత మహర్షికి గోశాల దరిదాపుల్లో కాలకృత్యాలకు ఒక గదిని నిర్మించారు. అది ఇప్పటికీ వుంది.

నిద్ర అవసరమా?

ఒక జ్ఞానిని అర్థం చేసుకోవడం చాలా కష్టం. మనం భగవాన్ అయితే తప్ప భగవాన్‌ను అవగాహన చేసుకోలేము. మహర్షి గురించి మనం ఏమైనా చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తే అది నిజమూ, అబద్ధమూ కూడా అవుతుంది. ఎందుకంటే అది అంధులు ఏనుగును వర్ణించిన రీతిలో వుంటుంది. మన అనుభవాన్ని బట్టి మనం వర్ణిస్తాం. ఎవరో ఒక సందర్భంలో భగవాన్‌ను ''మీరు నిద్ర కూడ పోకుండ అంత స్థిమితంగా, కలత లేకుండ ఎలా వుండగలరు?'' అని అడిగారు. ''మనసు అన్నది లేనప్పుడు, మీరు అనుభవించే వంటి నిద్ర వుండదు. నేను కొన్ని సెకండ్లపాటు కళ్ళు మూసుకుంటాను. అది చాలు'' అని భగవాన్ జవాబిచ్చారు. మనం అనుభవించలేదు గనుక మనకు అది అర్థం కాదు. కాని ఒకటి ఊహించవచ్చు. మనసన్నది పూర్తిగా నశించినప్పుడు శరీరం ఎల్లప్పుడూ తాజాగా వుంటుంది.

అప్పుడు శరీరపరమైన విశ్రాంతి అవసరం వుండదు. మధ్యాహ్న సమయాల్లో అలసట అనిపించినప్పుడు, కూర్చునే, ఒక అయిదు నిమిషాల పాటు కునుకు తీస్తాము. కాని మనసు హృదయంలో లీనమైన కారణంగా, మనం లేచినప్పుడు సేదదీరి, తాజాగా వుంటాం. ఎంతసేపు నిద్రపోయాము అన్నది ముఖ్యం కాదు, ఎంత తీవ్రతతో మనసు ఆత్మలో లీనమైనదన్నదే ముఖ్యం.

జ్ఞాని 'వ్యక్తి'త్వ చాయలు కూడ లేకుండ, అహం అసలు లేని దయాపూర్ణుడు. మనలో లాగ, మనసు లేనందువల్ల మన మాదిరి కోరికలుండవు. కోరికలు లేనప్పుడు, ఇతర అవసరాలుండవు. అందుకే జ్ఞాని ఎల్లప్పుడూ మెలకువగానే వుంటాడంటారు. చాలాకాలం పాటు, భగవాన్‌కు పరిచారకునిగా వుండిన కుంజుస్వామి ''భగవాన్ సోఫా మీద పూర్తిగా శరీరాన్ని జాపి పడుకోవడం నేనెప్పుడూ చూడలేదు. నిద్రపోతున్నప్పుడు గడ్డం మీద చేయి వుంచుకుని పడుకునేవారు. వెల్లకిల పడుకొనడం నేనెప్పుడూ చూడలేదు'' అనేవారు. అలాగే, ''నాకెప్పుడు మెలకువ వచ్చినా ఆయన చిరునవ్వుతో నన్ను చూస్తుండేవారు. భగవాన్ మన మాదిరి నిద్రించడం నేనెప్పుడూ చూడలేదు అని కూడ అన్నారు. ఆ విషయాన్ని గురించి ప్రశ్నించినప్పుడు ఎప్పుడో తప్ప ఏ జవాబూ ఇచ్చేవారు కాదు. మాట్లాడడం కూడా కోరిక యొక్క ఫలితమే. అదే లేనప్పుడు ఇక ఏ అవసరమూ వుండదు.

అంతా ఒకే నేను & శ్రవణ మననాదులు

రవి కృష్ణ శర్మ

ఉన్నది 'ఒకే నేను' ఐతే అది మనం యెందుకు తెలుసుకోలేక పోతున్నాం? అంటే దానికి కారణం మనలో వున్న వాసనలే. ఈ వాసనలన్నీ సంపూర్ణంగా సమసిపోతే కానీ వున్నదంతా 'ఒకే నేను' అనే సత్యం మన యెరుకలోకి రాదు. ఆ వున్నది 'ఒకే నేను' అనేది యెరుకలోకి వచ్చేవరకు శ్రవణ మననాదులు జరుగుతూనే వుండాలి. ఈ విషయంలో భగవాన్ ఏయే సందర్భాలలో యేమి తెలియ చేసారో గమనిద్దాం.

ఒకసారి భగవాన్‌ను దర్శించుకోవటానికి కుంభకోణం నుండి ఇద్దరు పండితులు వచ్చారు. దర్శనానంతరం భగవాన్ వద్ద సెలవు పుచ్చుకొంటూ "స్వామీ, మనస్సు శాంతిలో అణుగునట్లు అనుగ్రహించాలని ప్రార్థిస్తున్నాం" అని అన్నారు. భగవాన్ సెలవు చిహ్నంగా తల ఊపి, వారటు పోగానే సమీపంలో వున్న రామచంద్రయ్యరు గారిని చూసి "శాంతియే స్వరూపం. పైన వచ్చేదంతా తోసివేస్తే వుండేది శాంతే. ఇక అణిగేందుకేమున్నది? పక్వ చిత్తులకైతే శాంతియే స్వరూపం అంటే చాలు, జ్ఞానం కలుగుతుంది. అపక్వచిత్తులకే శ్రవణ మననాదులు చెప్పారు కాని, పక్వచిత్తులకు పనిలేదు" అని అన్నారు భగవాన్.

దగ్గరలో వున్న ఒకరు దీనిని విని "శ్రవణ మననాదులంటే వేదాంత గురువాక్య శ్రవణాదులేనా?" అని అడిగారు. "అవును.

ఐతే ఒకటి. ఈ బాహ్య శ్రవణ మననాదులేకాక అంతర శ్రవణ మననాదులు వున్నాయి. అవి మనః పరిపాక వశంగా స్ఫురించాలి. ఆ అంతర శ్రవణం చేసేవారికి ఎటువంటి సందేహాలుండవు'' అన్నారు భగవాన్. ''అంతర శ్రవణ మననాదులంటే యేమి?'' అని ప్రశ్నించిన వారితో ''సదా హృదయ కుహరమందు అహమహమని భాసించే ఆత్మస్ఫురణ నెరుగుటే అంతర శ్రవణమనీ, దానియందు నిలకడ నలవర్చుకొనుట మననమనీ, అది తానుగా నిలుచుట నిదిధ్యాసనమనీ'' భగవాన్ తెలియచేసారు.

మరి అంతా వున్నది 'ఒకే నేను' అనేది యెలా తెలుసుకోవాలి? ఈ విషయంలో ఒకసారి భగవాన్ దగ్గరికి ఒక సాధువు వచ్చి ''స్వామీ ఆత్మ అంతటా వున్నదంటారే? చచ్చిన శవంలో కూడా ఉంటుందా?'' అని ప్రశ్నించారు. దానికి భగవాన్ ''ఓహో! అదా కావలసింది. ఈ ప్రశ్న చచ్చిన శరీరానికి వచ్చిందా? మీకు వచ్చిందా?'' అని అడిగారు. ''నాకే'' అన్నారు ఆ సాధువు.

''సుషుప్తిలో నేనున్నానా? లేదా? అన్న సందేహం మీకు వస్తుందా? లేచిన తరువాత కదా నేనున్నానంటారు? అదే విధంగా శవంలో ఆత్మ ఉండనే వుంటుంది. యథార్థం విచారిస్తే చచ్చిన శరీరం లేదు, బ్రతికిన శరీరం లేదు. చలనం లేని శరీరం చచ్చిందంటాము చలనంతో వున్నది బ్రతికినదంటాం, అంతే. స్వప్నంలో చచ్చిన శరీరాలు, బ్రతికిన శరీరాలు యెన్నెన్నో చూస్తూ వుంటాం. మేల్కొన్న తరువాత అవన్నీ లేనివే. అదే విధంగా ఈ

చరాచర ప్రపంచం లేనేలేదు. చావంటే అహంవృత్తి ఉపశమించటమే. తిరిగి పుట్టడం అంటే అహంవృత్తి పుట్టటమే. ఇవే జనన మరణాలు. ఈ జనన మరణాలు అహంకారానికే కానీ మీకేమీ లేవు. ఈ అహం వృత్తి వున్నప్పుడూ మీరున్నారు, లేనప్పుడూ మీరున్నారు. వృత్తికి మూలం మీరు కానీ, వృత్తి మీరు కాదు కదా. ముక్తి అంటే పైన చెప్పిన చావు పుట్టుకల మూలం తెలుసుకొని ఆ అహం వృత్తిని సమూలంగా నాశనం చేయాలి. అదే ముక్తి. అంటే తెలివితో చావాలన్న మాట. అలా చస్తే 'అహమహ' మనే స్ఫురణగా అక్కడే పుడతారు. ఆ పుట్టుక కన్న వారికి యే సందేహాలు వుండవు'' అని సెలవిచ్చారు భగవాన్.

ఒకసారి ఐరోపా దేశం నుండి వచ్చిన ఒక యువకుడు వూరికి వెళ్ళే నిమిత్తం మూటా, ముల్లె కట్టిపెట్టి, వేద పారాయణ తరువాత భగవాన్ను ఎన్నో విధాల ప్రశ్నించాడు. భగవాన్ యథా ప్రకారం ''నీ వెవరవు? ఈ ప్రశ్నించే దెవరు?'' అనే ప్రశ్నలతో జవాబిచ్చారు. అయినా విడవకుండా ఆ యువకుడు భగవాన్ను ''గీతలో మీకు యే శ్లోకం ప్రియం?'' అని అడిగితే ''అన్నీ ప్రియమే'' అన్నారు భగవాన్. ''అందులో ముఖ్యమైనది ఏదీ?'' అని విడవకుండా అడిగాడు. భగవాన్ కొంచెం నిదానించి ''అహమాత్మా గుడాకేశ'' (అ-10-శ్లో-20) అన్న శ్లోకం సూచించారు. ఆ యువకుడు ఎంతో ఆనందించి సెలవు పుచ్చుకొంటూ, ''స్వామీ! ఈ అసత్యమైన నేను వున్నదే, ఇది కార్యాంతరాల వల్ల ప్రయాణం చేయవలసి వున్నది.

తాము అనుగ్రహించి, ఈ అసత్యమైన నేను, ఆ సత్యమైన నేనులో ఐక్యమయ్యేట్లు సిఫార్సు చేయాలని ప్రార్థన'' అన్నాడు. భగవాన్ చిరునవ్వుతో ''ఇన్ని నేనులు వుంటేకదా సిఫార్సుకు. అంతా ఒక్కటే నేను. సిఫార్సు చేసేందుకు చెప్పమనే నేనొకటి, చెప్పే నేనొకటి, వినే నేనొకటి వుండాలి. ఇన్ని నేనులు లేవే? అంతా ఒకే నేనుగా ఉన్నదే, చెప్పెదెవరితో? వినేదెవరు?'' అన్నారు.

ఎప్పుడైతే మన చిత్తం శాంతమవుతుందో అప్పుడు మాత్రమే ఉన్నది 'ఒకే నేను' అనేది మనకు యెరుకలోకి వస్తుంది. దీనిని గురించే, భగవాన్ వద్దకు వచ్చిన ఒక భక్తుడు చిన్న చీటీలో యేదో వ్రాసి భగవాన్‌కు అందచేసాడు. భగవాన్ అది చూసి సమీపస్థులతో ''ఇదిగో చూడండి, 'చిత్త శాంతియే మోక్షం కదా' అని వ్రాశారిందులో! ప్రశ్నలోనే జవాబు ఉన్నదే. చెప్పేటందుకు వేరే యేమున్నది. చిత్త మంటే యేమో తెలుసును కదా మీకు? అన్నారు భగవాన్. దానికి 'మనస్సు' అన్నాడా పృచ్ఛకుడు. ''ఆ మరింకేమి? ఆ మనస్సుకు శాంతి లభించటమే మోక్షమని మీ ప్రశ్నలోనే సమాధానం వున్నదే?'' అన్నారు భగవాన్. ''ఆ మనస్సు ఒక్కొక్కప్పుడు చంచలంగా వుంటుందే. ఆ చాంచల్యం రాకుండా పోయేదేలా'' అన్నాడా యువకుడు. ''ఎవరి చిత్తానికి చాంచల్యం? ఈ అడిగేదెవరు?'' అన్నారు భగవాన్. నా చిత్తానికే, నేనే అడిగేది'' అన్నాడతడు.

''ఆ - అదీ సమాచారం. నేననేవాడు ఒకడు వున్నాడు కదా? అప్పుడప్పుడు శాంతిని నీవు అనుభవిస్తూ వుండటం వల్ల శాంతి

అనేది వున్నదేనని ఒప్పుకోక తప్పదు. కోరికలే మనస్సు. ఆ కోరికలు లేకుండా చేసుకొంటే చాంచల్యం లేకుండా పోతుంది. చాంచల్యం లేకుంటే శాంతియే కదా వుండేది. ఉన్నదాన్ని పొందటానికి ప్రయత్నం అనవసరం. కోరికలు లేకుండా చేసుకొనేందుకే ప్రయత్నం. ఎప్పుడెప్పుడు మనస్సుకు చాంచల్యం కలుగుతుందో అప్పుడప్పుడు ఆయా విషయాల నుంచి మనసును మరల్చు కోవాలి. ఆ విధంగా చేసుకొంటే శాంతి తానుగా వుంటుంది. అదే ఆత్మ, అదే మోక్షం, అదే తాను'' అని సెలవిచ్చారు భగవాన్.

దీనిని గురించే భగవద్గీతలో అర్జునుడు శ్రీకృష్ణుని ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు.

చంచలం హి మనః కృష్ణ ప్రమాథి బలవదృఢం
తస్యాహం నిగ్రహం మన్యే వాయోరివ సుదుష్కరం
(అ6-శ్లో-34)

''కృష్ణా నీవు చెప్పినది చాలా బాగున్నది. కానీ మనస్సు మిక్కిలి చంచలమైనది. దృఢమైనది. మిక్కిలి బలీయమైనది. కనుక, ఈ మనస్సును నిగ్రహించటం గాలిని ఆపటం కంటే దుష్కరమైనది కదా? అని ప్రశ్నిస్తే శ్రీకృష్ణుడు ఇలా సమాధానమిస్తాడు.

అసంశయం మహాబాహో మనో దుర్నిగ్రహం చలమ్
అభ్యాసేనతు కౌంతేయ వైరాగ్యేణ చ గృహ్యతే (అ6-శ్లో-36)

నీవు చెప్పినది సత్యం అర్జునా, నిస్సందేహంగా మనస్సు

చంచలమైనది. దానిని వశపరచుకొనుట మిక్కిలి కష్టము. కానీ, అభ్యాస వైరాగ్యముల ద్వారా దానిని వశపరచుకొనుట సాధ్యమే అని అంటాడు. అది యెలా అంటే

శనైః శనైరుపరమేత్ బుధ్యా ధృతిగృహీతయా
ఆత్మసంస్థితం మనః కృత్వా న కించిదపి చిన్తయేత్
(అ6-శ్లో-25)

ఎప్పుడెప్పుడైతే మనస్సు బాహ్య ప్రపంచంలో తిరుగుతూ వుంటుందో అప్పుడప్పుడు క్రమక్రమంగా సాధన చేయుచూ ఉపరతిని పొంది, ధైర్యంతో బుద్ధిబలంతో మనస్సును పరమాత్మ యందు స్థిరమొనర్చి, పరమాత్మను తప్ప మరి యే ఇతర విషయాలను చింతింపకుండా ఉండేలా సాధన చేయాలి అని. అలానే

యతో యతో నిశ్చరతి మనశ్చంచలమస్థిరం
తతస్తతో నియమ్యైతత్ ఆత్మన్యేవ వశం నయేత్ (అ6-శ్లో-26)

సహజంగా నిలకడలేని చంచలమైన మనస్సు ప్రాపంచిక విషయాల యందు విశ్రుంఖలంగా పరిభ్రమించుచుండును. అట్టి మనస్సును ఆయా విషయముల నుండి పదే పదే మరల్చి, దానిని పరమాత్మ యందే స్థిరంగా నిలుపవలెను అని శ్రీకృష్ణుడు భగవద్గీతలో తెలియచేసాడు.

- భగవాన్ కూడా ఇదే తెలియచేస్తూ వున్నారు. ఎలాగైతే అచ్చోసిన ఆబోతు వివిధ ప్రాంతాలలో గడ్డి మేయటానికి అలవాటు పడిందో,

అలా మన మనస్సు కూడా యింతకాలం బాహ్య ప్రపంచంలో తిరగటానికి అలవాటు పడింది. ఆబోతును బలవంతంగా గోశాలలోకి తీసుకొని రాలేము. దాన్ని తీసుకొని రావాలంటే పచ్చ గడ్డి చూపించాలి. అది చూపించి నెమ్మది నెమ్మదిగా తీసుకొని వచ్చినట్లే బాహ్య ప్రపంచంలో తిరుగుతున్న మన మనస్సును కూడా సాధన ద్వారా హృదయంలో సంస్థితమై ఉండేలా చేయాలి. ఇప్పటి కిప్పుడు చిత్తం శాంతిని పొందాలి, మోక్షం కలగాలి అంటే అది అయ్యే పని కాదు. ఇంతకాలం ఈ శరీరమే నేను అనే భ్రమతో పంచేంద్రియాలతో, సత్వరజస్తమో గుణాలతో కూడి బయట సంచరిస్తూ వుండటం వలన అసలైన 'నేను' అనేది తెలుసుకోవటం అంత తేలిక కాదు.

దీన్ని గురించే భగవద్గీతలో 7వ అధ్యాయంలో శ్రీకృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు.

యే చైవ సాత్వికా భావా రాజసాస్తామసాశ్చయే

మత్త ఏవేతి తాన్ విద్ధి న త్వహం తేషు తే మయి (అ7-శ్లో-12)

నాలో ఈ సాత్విక, రాజసిక, తామసిక భావాలు వున్నాయి. కానీ నేను ఇవేవి కాను. ఈ మూడు భావాలు నాలో వస్తూ, పోతూ వున్నాయి. అవేవి నేను కాదు. నేను త్రిగుణాతీతుడను అనేది దృఢ మవ్వాలి. అది దృఢ మవ్వాలి అంటే అభ్యాస వైరాగ్యాలు కావాలి. ఎప్పుడైతే అభ్యాస వైరాగ్యాలు తీవ్రమౌతాయో అప్పుడు మాత్రమే చిత్తానికి శాంతి కలుగుతుంది. ఆ చిత్తం శాంతమైనప్పుడు వున్నది

ఒకే నేను అనేది గుర్తించ గలుగుతాము.

భగవాన్ తెలియచేస్తున్నది కూడా అదే. ఏది నీలో జరుగుతున్నా అది నీవు కాదు. నీ మనస్సు కదులుతూ ఉండవచ్చు. కానీ నీవు మనస్సువు కాదు, బుద్ధివి కాదు, అహంకారానివి కాదు అని. కానీ మనం మనస్సు, బుద్ధి మరియు అహంకారంతో తాదాత్మ్యత చెందుతున్నాం కాబట్టి ఈ సమస్య వస్తున్నది. అది రాకుండా ఉండాలంటే మనం మన చిత్తానికి ఎటువంటి ఆహారాన్ని ఇస్తున్నామో గమనించాలి. ఆ ఆహారాన్ని క్రమక్రమంగా తగ్గించుకొంటూ పోతూ ఉంటే అప్పుడు, బాహ్య ప్రపంచంతో తాదాత్మ్యత చెందటం మాని అంతరంగంలో వున్న ఆత్మ (నేను) మాత్రమే సత్యమని యెరుక కలుగుతుంది. దాని కోసం శ్రవణ మననాదులు మరల మరల చేస్తూ వుండాలి. ఇలా జరుగుతూ ఉంటే ఒకానొక రోజుకి చిత్తం శుద్ధమౌతుంది. ఆ శుద్ధమైన మనస్సు శాంతిని పొందుతుంది. అలా శాంతి పొందిన మనస్సుకి యే కోరికలూ వుండవు. ఏ ప్రశ్నలూ వుదయించవు. అలా దేనితో తాదాత్మ్యత చెందకుండా, వున్నది 'నేను' మాత్రమే అనే స్ఫురణతో నిలకడ చెంది వుంటాడో అప్పుడు భగవాన్ చెప్పిన హృదయకుహర మధ్యే కేవలం బ్రహ్మ మాత్రం హ్యహమహ మితి సాక్షాద్ ఆత్మ రూపేణ భాతి' అనేది చాలా స్పష్టంగా అర్థమౌతుంది. వున్న నేను ఒక్కటే. ఈ కనపడేదంతా కనిపిస్తున్నదే కానీ సత్యం కాదు అనేది స్పష్టమౌతుంది.

ఓం నమో భగవతే శ్రీ రమణాయ

శ్రీ భగవాన్ రమణమహర్షి స్మృతులు
(శ్రీదేవరాజ ముదలియార్)

(గత సంచిక తరువాయి) అనువాదం: జి. శ్రీహరిరావు

ఈ సందర్భంలో ఇంకొక విషయం కూడా చెప్పాల్సిన అవసరం వుంది. శ్రీ భగవాన్ గురించి గానీ, వారి రచనల గురించి గానీ ఎక్కువగా తెలియని వారు, వారిని ఎటువంటి హృదయ స్పందనలు లేని వ్యక్తిగానూ కేవలం ఒక తార్కికుని గానూ, ఉద్వేగా లేమీ లేని జడస్వరూపుడైన జ్ఞానిగానూ భావించే అవకాశము లేకపోలేదు. భగవత్ స్పర్శ వల్ల లేదా భగవన్నామముగానీ వినగానే పులకించి కరిగిపోయే భక్తాగ్రేసరులకూ శ్రీ భగవాన్‌కు చాలా దూరమనే భావము కలగడం కద్దు. కానీ శ్రీ భగవాన్‌తో సన్నిహితంగా మెలిగిన వారికీ, వారి రచనలను నిశితంగా పఠించిన వారికీ స్పష్టంగా విశదమయ్యే విషయం యేమిటంటే శ్రీ భగవాన్ ఎంత మహాజ్ఞానియో అంత మహాభక్తులు కూడా. నిజమయిన భక్తులే నిజయమయిన జ్ఞానులు కాగలుగుతారనీ, జ్ఞానులే నిజమైన భక్తులనీ శ్రీ భగవాన్ అనేక పర్యాయములు మాతో చెప్పారు. జ్ఞానమార్గములోగాని, భక్తి మార్గములో గాని చేరుకోవలసిన గమ్యము అహంకారము సమూలంగా నిర్మూలింప బడటమే. ఈ విషయం గురించి వేరు చర్చకు తావు లేదు. ఈ సందర్భంలో నేను ప్రస్తావించదలుచుకున్న విషయం ఒక్కటే; ఎన్నో సందర్భాలలో భక్త్యావేశంతో పాటలు వారి సన్నిధిలో పాడినప్పుడు కానీ,

చదవబడినప్పుడుకానీ, లేదా వారే మహాభక్తులూ, మహాత్ములూ వ్రాసిన పుస్తకాలు చదువుతున్నప్పుడు కానీ, ఉద్వేగ భరితమయిన సన్నివేశము వచ్చినప్పుడు వారి కంఠము గద్గదమై, కన్నులు నీటితో నిండి, ఇక చదవలేక పుస్తకం పక్కన పెట్టేసేవారు. అలాంటి సందర్భము ఒకటి ఉదహరించాలంటే, శ్రీ సుందర మూర్తి నాయనార్ జీవితంలోని కొన్ని సన్నివేశాలు 'తిరుచ్చుళి మహాత్మ్యం (స్థల పురాణం) నుండి శ్రీ భగవాన్ వివరిస్తున్నప్పుడు చూడవలసి నదే! అలాగే తాయుమానువర్ రచనలో 24వ శ్లోకం బహు ఉత్కృష్ట మయినది.

"భూమ్యాకాశాలు నీవే అని తెలుసుకొని, నా మనోఫలకంలో మీ చిత్రపటం పలుసార్లు చూసుకుంటూ 'నా ప్రియతమ దైవమా! నన్ను కరుణించి నా చెంతకు వచ్చి నన్నాలింగనము చేసుకోవా? నన్ను నీ వాడిని చేసుకోవా?" అని ఆక్రోశించినపుడు నా హృదయం బాధతో నిండి పోయి, అశ్రువులు ధారాపాతంగా స్రవిస్తున్నప్పుడు నేను తాదాత్మ్యంతో శిలా ప్రతిమనై పోతాను".

శ్రీ భగవాన్ కళ్ళు అశ్రువులతో నిండి పోయాయి. కంఠము ఉద్వేగముతో పూడుకుపోయి మాటలు రాలేదు. పుస్తకమును పక్కన పెట్టి, ప్రవచనము మానివేయవలసి వచ్చినది. ఈ విషయం ముగించేముందు ఒక్క మాట చెప్పాలి. శ్రీ భగవాన్ భక్త్యావేశానికి కేవలం పాటలే కారణాలు కాదు. ఎటువంటి మహత్తరమైన సంఘటన ఐనా - అది దాతృత్వానికి సంబంధించినది కావచ్చు; దయాగుణానికి సంబంధించినది కావచ్చు, వైభవానికి

సంబంధించినది కావచ్చు; ఉదాత్త గుణానికి సంబంధించినది కావచ్చు - శ్రీ భగవాన్‌ను కదిలించి వేసేది. ఒక ఉదాహరణ ప్రస్తావిస్తాను: ఒకసారి శ్రీ భగవాన్ తమిళ రామాయణ గ్రంథకర్త శ్రీ కంబర్ జీవిత విశేషాలు వివరిస్తున్నారు. ఏదో బేధాభిప్రాయ కారణంగా వారు (కంబర్) చోళరాజు ఆస్థానం విడిచి వెళ్ళి పోయారు. వెళ్ళే ముందు, అక్కసుతో “నీ ఒక్కడివే రాజువి, నీదొక్కడిదే రాజ్యమూ అనుకుంటున్నావేమో! కవులు తమ జీవనోపాధి కోసము నీకు ఊడిగం చేయాలనుకుంటున్నావేమో! చూస్తూ వుండు నీ సహాయం నాకేమీ అఖ్ఖరలేదు. నా సంగతి నేను చూసుకోగలను. నీకు ధీటైన రాజును నాకు బంటుగా నియమించుకుంటాను”, అని సవాలు విసిరి వెళ్ళిపోయారు.

ఆయన తరువాత పాండ్యరాజు ప్రాపు సంపాదించుకొని ఆయన ఆస్థాన కవిగా స్థానం సంపాదించుకోవడమే కాక ఆయనకు బహు సన్నిహితుడైన స్నేహితుడయ్యారు. కొంతకాలం తరువాత, పాండ్యాధీశుడు బహుకరించిన వైభవాలతో, మందీ మార్బలంతో, తన ఐశ్వర్యాన్ని చాటు కోవడానికన్నట్లు తనను నిర్లక్ష్యం చేసిన చోళరాజు ఆస్థానానికి వెళ్ళారు. మారు వేషంలో ఆయన బంటుగా పాండ్య రాజ్యాధీశుడు కూడా వెళ్ళారు. ఇతర సేవలతో బాటు, ఆ ‘బంటు’ కంబర్‌కు తమలపాకులు చుట్టి ఇవ్వడం కూడా ఒక బాధ్యత. చోళరాజుకు తను విసిరిన సవాలు గురించి పాండ్య రాజుకు వివరించగా, ఆయన స్నేహధర్మంగా, కంబర్ ప్రతిజ్ఞ నిలబెట్టుకోవడం కోసం, రాజుగారు బంటుగా వెళ్ళడానికి

సమ్మతించారు. ఆ విధంగా చోళరాజు ఆస్థానంలో, కంబర్‌కు ఆ కుహనా బంటు తాంబూలం అందించారు. కంబర్ ఆ తాంబూలాన్ని తీసుకున్నారే గానీ నోట్లో పెట్టుకోలేదు. పాండ్య రాజ్యాధీశుడు తన ఉదాత్తత, స్నేహధర్మం ప్రదర్శించడానికి బంటు వేషంలో వచ్చారు. కానీ అలాంటి మహాత్ముని సేవలు తాను స్వీకరించడం సబబు కాదని కంబర్ భావించారు.

శ్రీ భగవాన్ ఈ వృత్తాంతము వివరిస్తున్నప్పుడు, పాండ్యరాజ్యాధీశుడు, కంబర్‌లు కనబరచిన ఉదాత్తతకు, ఔదార్యమునకు వారి కనులు చెమ్మగిల్లినవి. కంఠము రుద్ధము కాగా, ముందుకు సాగలేక, కొద్దిసేపు మౌనము వహించవలసి వచ్చినది. ఈ సన్నివేశము గాంచినప్పుడు నాకొక ఆంగ్ల వాక్యము గుర్తు వచ్చినది: ఉన్నతమైన మనస్సులు, ఖరీదైన లోహముల వలె తేలికగా కరిగి పోతవి. భక్తుల బాధలు విని శ్రీ భగవాన్ వారితో బాటు విలపించే వారు. శివపురాణంలో ఒక వాక్యమున్నది: భగవంతునికి సంతోషమూ, దుఃఖమూ రెండూ వుంటవి.

దీనికి గొప్ప ఉదాహరణ ఎచ్చమ్మాళ్ వృత్తాంతం. శ్రీ భగవాన్ విరూపాక్ష గుహలో వున్నప్పటి నుండీ ఎచ్చమ్మాళ్ ఆయన భక్తురాలు. చిన్నతనంలోనే ఆమెకు వైధవ్యం ప్రాప్తించింది. ఇద్దరు చిన్న పిల్లలు కూడా కాలం చేశారు. అప్పుడు ఆమె మొదటిసారిగా శ్రీ భగవాన్ దగ్గరకు వచ్చింది. శ్రీ భగవాన్ సన్నిధిలో ఆమెకు స్వాంతన లభించింది. శ్రీ భగవాన్ తోటిదే లోకమని భావించి కాలం గడుపుతూ వచ్చింది. తన బాధ మరిచిపోదామనే వుద్దేశంతో తన సోదరుని కుమార్తె చెల్లమ్మాళ్‌ను పెంచి పెద్దచేసింది. ఆమె కూడా

ఒక మగ శిశువుకు జన్మనిచ్చి దివంగతురాలయినది. దుఃఖముతో వివశురాలై, ఆ పసిబిడ్డను తీసుకువచ్చి శ్రీ భగవాన్ పాదాల వద్ద వుంచి భోరుమని ఏడ్చింది. భగవాన్ ఆమెతో పాటు ఏడ్చారట. ఇది జరిగినప్పుడు నేనక్కడ లేను కానీ, అలా జరిగిందని నాకు తెలుసు.

శాస్త్రోక్తంగా, రాగతాళ యుక్తంగా పాడటం నాకు రాదు. అందు వల్ల నేను పాడుతూ వుండే వాడిని అనుట కంటే, పఠిస్తూ వుండే వాడిని అనుట సరియైనది. శ్రీ భగవాన్ పట్ల నా పూజావిధానమదే! తమిళంలో భక్తిపరమయిన సాహిత్యం గురించి నా పరిజ్ఞానం పరిమితమైనదే అయినా, నాకున్న భావాలనే వ్యక్తపరిచే ఆణిముత్యాల వంటి భక్తిగీతాలను తేలికగా ఎంచుకొనే వాడిని. మహాత్ములూ ఋషులూ భక్తాగ్రేసరులయిన, మాణిక్య వాచకర్, తాయుమానువర్, రామలింగస్వామి, అరుణగిరి నాథర్, పట్టినాథర్ వంటి వారల పాటలు పాడుతూ నా హృదయ వేదనను శ్రీ భగవాన్ సన్నిధిలో వ్యక్తపరుచుకునే వాడిని. ఇతరులు ధ్యానము, యోగము, జపము వంటి సాధనల వల్ల పొందు లాభము నేనీ పాటల వల్ల పొందేవాడిని. శ్రీ భగవత్ సాన్నిధ్యానికి నేనిదొక బాటగా ఎంచు కున్నాను. ఇది మాత్రము కేవలం శ్రీ భగవాన్ సంకల్ప ఫలితమే సుమా!

తొలి రోజులలో, ఈ నా సాధనకు శ్రీ భగవాన్ సమ్మతి వున్నట్లు అందరకూ, స్పష్టముగా తెలిసేది. తరువాతి రోజులలో అంత బాహాటముగా ప్రస్ఫుటమయ్యేది కాదు. ఇతర సోదర భక్తులకు కూడా యిలాంటి అనుభవమే కలిగేది. మొదట్లో శ్రీ భగవాన్ కరుణ,

వారి పట్ల ఆయన ప్రదర్శించు ఉత్సుకత కాలక్రమేణా తగ్గుతూ వచ్చేది. ఈ క్రమంలోనే శ్రీ భగవాన్ పట్ల భక్తుల బంధం గట్టి పడుతూ వుండేది. నేను పాడేపాటలలో వున్న ఆక్రందనలు శ్రీ భగవాన్ నా వైపు ప్రత్యేకముగా చూపవలసిన కరుణా పూరితదృక్కులు అవసరము కూడా నాకు తగ్గినది. తరువాతి రోజులలో వారు నా పాటలు వింటున్నట్లు కూడా కనిపించే వారు కాదు. అయితే ఆయన ఏమైనా పుస్తకాలు గానీ ఉత్తరాలు గానీ చదువుకుంటున్నట్లు కనిపించినా వారి అంతఃకరణ నా పై వున్నట్లే నేను భావించేవాడిని. ఏక కాలంలో అనేకమంది భక్తులపై కరుణ ప్రసరింపగల శక్తి వారికుండేది. అలాగే ప్రసరింపజేసేవారు కూడా! ఏదైనా సందర్భములో, ఎవరైనా వచ్చి వారికి ఒక ఉత్తరమో, కాగితమో ఇచ్చినప్పుడు నేను పాట ఆపినట్లయితే, నన్ను కొన సాగించమని ఆదేశించేవారు.

ఆశ్రమంలో నాలుగేళ్ళకు పైగా వున్న తరువాత ప్రతిరోజూ, ఉదయం 10-11 గంటల మధ్య - శ్రీ భగవాన్ రెండవ టపాలు కూడా చూసి, మధ్యాహ్న భోజనానికి లేచే ముందు - ఒక అరగంట పాడటం అలవాటుగా చేసుకున్నాను.

ఇది సాధనా క్రమంగా మలుచుకోవడం వల్ల నాకు లాభం కలగడం శ్రీ భగవాన్ గుర్తించారు. అందువల్ల నన్నెవరూ ఆపకుండా వారు ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగనిచ్చారు. ఇక్కడ ఒక మాట చెప్పాలి. ఎప్పుడైన వేరొక భక్తుడు కానీ ఆశ్రమ సందర్శకులు గానీ హాలులో పాట పాడుతూ వుంటే, ఆఫీసు నుంచి ఆపమని తాఖీదు వచ్చేది. ఇలా ఆపడం శ్రీ భగవాన్‌కు చాలాసార్లు నచ్చేది కాదు.

కానీ వారు కలగచేసుకునేవారు కాదు. ఒకసారి మాత్రం వారు కలగచేసుకోవడం నేను చూశాను. నా స్నేహితుడు, ఒకాయన నాకు గుర్తున్నంతవరకూ ఆయన పేరు అరుల్ ప్రకాశమ్ - శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య భారతి శ్రీ భగవతి శక్తి మీద రచించిన పాట ఒకటి ఎంతో భక్త్యావేశంతో పాడుతున్నారు.

ఆయన తాదాత్మ్యంతో పాడుతూ వుండగా, మధ్యలో ఆఫీసులో వారి ఆదేశాల మేరకు, శ్రీ భగవాన్ పరిచారకుడొకాయన వచ్చి, ఈయనను పాడటం ఆపి వేయమన్నారు. నా స్నేహితుడు పాడటమయితే ఆపివేశారు కానీ, చాలా అమర్యాదకరంగా వున్న ఆ ప్రవర్తనకు నొచ్చుకొని, ఎంతో బాధతో భోరుమని ఏడ్వసాగారు. శ్రీ భగవాన్ చలించిపోయారు. ఆ పరిచారకుణ్ణి మందలించి నా స్నేహితుణ్ణి పాట కొనసాగించమని ఆనతిచ్చారు.

నేను భావావేశంతో పాడుతున్నప్పుడు శ్రీ భగవాన్ ఎలా ప్రోత్సహించేవారో ఒక మాట చెప్పాలి. వారి ప్రకాశభరితమైన నయనాలతో నా వైపు చూస్తూ వుండేవారు. ఒక్కోసారి పాటలోని భావం వల్ల ఉద్వేగంతో నా కళ్ళు నీళ్ళతో నిండిపోయి, కొద్దిసేపు పాట ఆపవలసివచ్చేది. భక్తితో నిండిపోయినందువల్ల పొరలివచ్చు ఆ ఆనందాశ్రువులు ముక్తిదాయకములే అనేవారు శ్రీ భగవాన్. ఇలాంటి భక్త్యావేశముతో స్రవించు బాష్పములు మంచివని చెబుతూ, తిరువాచకములో చెప్పబడిన, "నీ గురించి (భగవంతుని గురించి) రోదించిన నిన్ను పొందగలము;" అను చరణము ఉదహరించెడివారు శ్రీ భగవాన్. (సశేషం)

శ్రీరమణ మహర్షి యొక్క భక్తాగ్రేసరులు

శ్రీమతి శాంతా రంగాచారి

మల్లాది ఫణిమాల

శ్రీమతి శాంతా రంగాచారి పాత్రికేయురాలు. ఈమె 1980-88 మధ్యలో మౌంటెన్‌పాత్‌కు సంపాదకవర్గంలో సభ్యురాలిగా కూడా వ్యవహరించారు. ఇలా, శ్రీరమణ భక్తులకు మరియు శ్రీ రమణాశ్రమానికి తమ సేవలందించారు. శ్రీమతి శాంతా రంగాచారి గారిని శ్రీ రమణులు ఏ విధంగా అనుగ్రహించి, కరుణించారో చూద్దాం!

బాల్యంలో శ్రీరమణుల ప్రభావము

చిన్నతనంలో శ్రీమతి శాంతా రంగాచారి గారు శ్రీరమణులకు నేరుగా ఒక ఉత్తరం రాశారు. ఆ ఉత్తరంలో, ''స్వామీ! నాకు కోపం ఎక్కువ. తరచూ కోపం వస్తూనే వుంటుంది. ఈ సమస్యకు పరిష్కారాన్ని అర్థిస్తున్నాను. దయచేసి నా కోపాన్ని తగ్గించుకునే మార్గాన్ని అనుగ్రహించండి'' అంటూ శ్రీ భగవానులను ఆర్తితో వేడుకుంటూ రాసిన ఈ ఉత్తరానికి వారంలోగా శాంతా రంగాచారికి జవాబు వచ్చేసింది. సర్వాధికారి గారి సంతకంతో శ్రీరమణుల సందేశం ఒక ఉత్తరంలో ఈ విధంగా వ్రాయబడింది. ''నీవు నీ కోపాన్ని అణుచుకోవడానికి ఎల్లప్పుడూ కృషి కొనసాగిస్తే, అది దానంతట అదే తగ్గిపోతుంది. నీవు ఈ పనిని సునాయాసంగా చేయగలుగుతావు. నా ఆశీస్సులు నీకు ఎల్లప్పుడూ ఉన్నాయి'' అని శ్రీరమణులు జవాబు ఇచ్చారు.

చిన్నపిల్లగా కాకుండా ఒక ఎదిగిన మనిషిలా భావించి చక్కటి సలహాని అందించిన శ్రీరమణుల వైఖరి శాంతకు ఎంతో ఆశ్చర్యం, ఆనందం కలిగించాయి. ఆమె ఇలా అనుకున్నారు. "సాధారణంగా చిన్న పిల్లలకు ఒక స్పోర్ట్స్ డే న తప్ప, మిగతా రోజుల్లో ఇది చేయి! అది చేయి! ఇలా చేయి! అలా చేయవద్దు! ఇలా, పలు రకాల సూచనలు, ఆదేశాలు, హెచ్చరికలు వస్తూనే ఉంటాయి కదా... మరి ఇప్పుడు ఈ సద్గురువు నాతో, నీ కోపం కదా! నీవే దాని సంగతి చూసుకోవాలి అని చెప్పారు. ఈ సమస్యని పరిష్కరించు కోవడాన్ని నాకే వదిలేశారు.ఎంతో మృదువుగా, సున్నితంగా నాలో ఒక చక్కటి ఆధ్యాత్మిక దృక్పథాన్ని మేల్కొల్పారే! అని శ్రీమతి శాంతా రంగాచారి గారు సంభ్రమాశ్చర్యాలలో మునిగిపోయారు. చిన్నపిల్లగా ఉన్నప్పుడు ఆమె నమ్మదగ్గ వారు చక్కటి సలహాని ఇవ్వగలవారు కుటుంబానికి చెందిన వారు ఎంతో అవసరమని భావించిన రోజులలో దివి నుంచి వూడిపడ్డట్టు శ్రీరమణులు శాంతా రంగాచారి గారికి లభించారు.

శాంతా రంగాచారి గారి తండ్రిగారు చాలా మొండివారు బొత్తిగా సహనం లేని వారు కూడా. అంతేకాక సంశయాత్ములు కావటం చేత ఎవరిని, దేనిని తేలికగా నమ్మేవారు కారు. అటువంటి వారు కూడా శ్రీరమణుల గొప్పతనం మరియు నిరాడంబరత గురించి ఏ విధమైన ప్రతికూల భావమూ లేకుండా చిన్నతనంలో శ్రీమతి శాంతా రంగాచారి గారికి తరచూ చెప్తూ ఉండేవారు.

బాల్యంలో శ్రీ రమణాశ్రమ సందర్శనము

శాంతా రంగాచారి గారి సోదరి వీరి కుటుంబాన్నంతటిని తీర్థయాత్రకి తీసుకొని వెళుతూ, వారంతా కూడా శ్రీరమణాశ్రమంలో

రెండు రోజులకంటే ఉండడం వీలుపడదు అనే ఆలోచనలతో అరుణాచలం బయల్దేరారు. రెండు రోజుల కంటే ఉండటం సాధ్యపడదు అని అనుకున్నప్పటికీ వారం రోజులపాటు అక్కడే ఉండిపోయారు. శ్రీరమణాశ్రమంలో గడిపిన ఈ వారం రోజుల వ్యవధి శాంతా రంగాచారి జీవితాన్ని ఎంతగానో మార్చి వేసింది. అరుణాచలం వదలి, తిరిగి వెళ్ళవలసిన రోజు వచ్చినప్పుడు చెప్పలేని ఒక బాధ, ఏదో కోల్పోయిన భావన కలిగి, ఆమె ఏడ్చారు కూడా!

శ్రీరమణుల దర్శనం వారిని పూర్తిగా కదిల్చివేసింది. శ్రీరమణులు కూర్చున్న హాలుని సమీపించగానే శాంతా రంగాచారి గారి అమ్మగారు, అన్నా, అక్క, వెంటనే హాల్‌లోకి ప్రవేశించి కూర్చున్నారు. శాంత మాత్రం ఏదో తెలియని బెరుకుతో వెనక్కి ఉండిపోయారు. తన్ను తాను సంభాళించుకుని తలుపు దగ్గరకు చేరి లోపలికి తొంగి చూశారు. భగవంతుడు తన దివ్యకాంతితో శ్రీరమణాశ్రమం వచ్చి, శ్రీరమణుల రూపంలో దర్శనమిస్తున్నారా... అన్న భావన పన్నెండేళ్ళ శాంత మదిలో మెదిలింది. బంగారు వన్నె, మునుపెన్నడూ ఎక్కడ చూడని తేజోమయమైన వదనము, సోఫా మీద చేరగిలబడిన చక్కటి విగ్రహం -- శాంతకు కనిపించింది. ఆ స్థలానికి బలంగా అతుక్కుపోయి సమాధిలో ఉన్నవారి వలె అలాగే నిలబడి పోయింది, శాంత. అలా కొంత సేపు ధ్యానమగ్నులై, అటు పిమ్మట రమణుల వైపు నడిచి వెళ్లి వారి పాదాలను ఆమె స్పృశించారు. వెనకాల నుంచి 'శ్రీరమణులను తాకకూడదు. వారిని తాకడం నిషిద్ధం'' అని ఎవరో అన్న మాట వినిపించింది. ఆమె చేసిన పనికి ఎంతో నిరసనతో ఆమె వైపు కొంతమంది భక్తులు

చూపులు విసిరినప్పటికీ, వాళ్ళందరి మధ్య నుంచి నెమ్మదిగా నిష్క్రమించి కిటికీలో దగ్గరికి వెళ్లి శాంతా కూర్చున్నారు. కిటికీలో కూర్చున్న శాంతా రంగాచారికి కంటి వెంట కారుతున్న అశ్రుధారను ఆపడం అసాధ్యమైనది.

ఆ రోజంతా కన్నీళ్లు తుడుచుకోవడంతోనే సరిపోయింది. నిజానికి అవి దుఃఖాశ్రువులు కావు, ఆనందబాష్పాలూ కావు. మహర్షిలో లిప్తపాటుగా ఆమెకు దృగ్గోచరమైన దానిని, అంటే ఆ ఉన్నతమైనటువంటి ఆత్మ స్థితిని పొందాలి అనేటటువంటి కాంక్షతో, ఆర్తితో తనకు తెలియకుండానే కంటి వెంట ఆమె పడే తపన ప్రకటితమైనది. శ్రీరమణులు ఆమె వైపు దృష్టి సారించారు. వారి దృష్టి శాంత మీద పడగానే ఆమె కళ్ళ వెంట ఆనందామృత ధార ప్రవహింపసాగింది. 40 ఏళ్ల తర్వాత కూడా ఈ సంఘటనను తలచుకున్నప్పుడల్లా కళ్ళు చెమ్మగిల్లేవట!

శ్రీరమణుల సన్నిధిలో నాదార్చన

ఆమె చుట్టూ ఎవరో ఉన్నారని తెలిసినా వాళ్ల గురించి శాంత పట్టించుకోలేదు. ఒక గంట సేపు మౌన స్థితిలో ఆమె ఉండి పోయింది. ఉన్నట్టుండి పన్నెండేళ్ల శాంతకు శ్రీరమణుల ఎదుట పాట పాడాలి అనిపించింది. ఎట్టి సంకోచమూ లేకుండా చక్కటి లేత గళాన్ని ఎత్తి, "నిన్నే కోరి యున్నాను రా!" అని తాళం వేస్తూ శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి వారి కీర్తనను ఆమె ఆలపించింది. చిన్న పిల్లలకు ఉండే స్వేచ్ఛతో ఆ కీర్తన పూర్తి అవ్వగానే "తెలిసి రామ చింతనలో నామము సేయవే ఓ మనసా!" అని మరొక త్యాగరాజ స్వామి వారి కీర్తనను పాడింది.

''తలపులన్నీ నిలిపి నిమిషమైన తారక రూపుని నిజ తత్వార్థము ... తెలిసి రామ చింతనలో....'' అని శాంత అనుపల్లవి పాడుతున్నప్పుడు శ్రీరమణులు ఆమెవైపు తిరిగి తమ కృపా వీక్షణాన్ని ఆమెకు కృప చేశారు. వాత్సల్యమైన సద్గురుని కృపా వీక్షణలో ఓలలాడిన శాంతకు ఎప్పుడూ రమణుల పాదాల చెంతనే ఉండిపోవాలి అని అనిపించింది. వారం రోజుల పాటు పొద్దున్న సాయంత్రం హాలులో కిటికీ దగ్గర మౌనంగా, ఏ చీకూ చింతా లేకుండా శ్రీరమణుల వంకే చూస్తూ కూర్చోవడం శాంతకు అలవాటుగా మారింది.

అలా శ్రీరమణాశ్రమంలో ఆమె గడిపిన ప్రతి నిమిషము శ్రీరమణుల చైతన్యం నుంచి కలిగే ఆత్మానందాన్ని ఆమె, ఆమె చుట్టూ ఉన్నవారు -- అందరూ అనుభవించడాన్ని ఆమె గమనించింది. శ్రీరమణుల సన్నిధిలో భాష వ్యర్థమని వారి సన్నిధిలో ఉండటమే ఎంతో ఆనందదాయకం మరియు సంతుష్టి కరమనియు ఆమెకు అనిపించింది. ఆ వారమంతా హాలులో కూర్చోవడం తప్ప ఆమె ఇంకేమీ చేయలేదు. ఏకాగ్రచిత్తంతో శ్రీరమణులను వెంటాడుతూనే ఉంది. ఆమెలో ఏదో తెలియని ఆనందము చోటు చేసుకుంది.

ఆశ్రమ వాతావరణంలో మరియు సద్గురు శ్రీరమణులతో ఎంతో అనుబంధాన్ని పెంచుకున్నారు శాంతా రంగాచారి గారు. ఆశ్రమంలో ఉన్నన్ని రోజులు ప్రపంచంతో సంబంధం లేకుండా మాటలకందని ఒక స్థితి అంటే అన్ని మైమరిచిన స్థితిలో; మనసు మాయమైపోయిన స్థితిలో ఆమె రమించారు. సమస్త జీవుల పట్ల

ఒక సమదృష్టి మరియు ప్రేమ ఆమెలో అంకురించాయి. ఇలా ఆమెలో ఉదయించిన ఈ ప్రేమ భౌతికతలాన్ని దాటి ఒక కొత్త చైతన్యపు ఎఱుకను కలిగించింది. ఆ ఎఱుకను మాటలలో వర్ణించాలంటే దానిని మనం వర్ణనాతీతమైన ఆనందము అని చెప్ప వచ్చును. అట్టి ఆనందము ఒక స్థలానికి మరియు కాలానికే పరిమిత మైనది కాదు. ఈ ఆనందం అంతటా వ్యాపించి ఉందని ఆమె గ్రహించారు. శ్రీరమణుల దర్శనం యొక్క ప్రభావం ఈ విధంగా ఉంటుందని ఆమె తెలుసుకున్నారు.

చిన్నతనంలో శ్రీరమణుల సందర్శనం తర్వాత శాంతా రంగాచారి గారిలో ఎంతో పరివర్తనం కలిగింది. తిరిగి స్కూల్‌కి వెళ్లారు, కళాశాలకు వెళ్లారు, వివాహం చేసుకున్నారు, సంతానాన్ని కూడా కనిపెంచారు. ఒక పాత్రికేయురాలిగా వృత్తిని చేపట్టారు. ఆమెకు గృహస్థాశ్రమమే ముఖ్యమైన వ్యాపకం అయినప్పటికీ, శ్రీరమణాశ్రమానికి వెళ్ళటం వల్ల ఆమె ఆధ్యాత్మికంగా ఎంతో పొందారు. అలసిపోయినా నిరాశ చెంది ఏమీ తోచని అయోమయ స్థితిలో ఉన్నా, శ్రీరమణాశ్రమానికి వెళ్ళాలనే కోరిక ఆమెకు కలిగేది. అన్నిటినీ అంటే ఇంటిని, స్నేహితులని, పుస్తకాలని, తప్పిదాలను, భయాలన్నీ.. వీటన్నింటినీ విడిచి వెళ్లిపోవాలని అనిపించినప్పుడల్లా శాంతా రంగాచారి గారి మనస్సు శ్రీరమణాశ్రమం వైపు పరుగుతీసేది. అరుణాచలానికి ప్రయాణమై శ్రీ రమణాశ్రమానికి వెళ్లి హాలులోకి ప్రవేశించగానే 'పుట్టింటికి వచ్చాను' అనే భావన ఆమెకు కలిగేది. పన్నెండేళ్ల పసి ప్రాయంలో శాంతా రంగాచారి గారికి గురువు తారసపడటం నిజంగా ఆమె మహద్భాగ్యం!

మూలం: శ్రీరమణులతో ముఖాముఖీ & ఇంటర్‌నెట్

Freedom from giving Advice

Talk 11

Dr. K.Subrahmanaian

We all want to be free. There is hardly anyone who doesn't want to be free. The main reason why we are unhappy is because we are not allowed to be what we want to be. Each one wants to be free from interference from other people - not just from people outside the family, but also from people within the family. Nobody wants to be in the control of another. The children want to be free, the wife wants to be free, and you want to be free. When you want to be free, you take certain steps, but you don't give the same freedom to other people. You want to impose your views on them. Right or wrong, you tell your children and wife to behave in a particular way. A time comes when you realize that they do not accept what you are saying. They might not quarrel with you, but they just won't listen to you - they don't behave the way you want them to. At that time, you feel deeply distressed because they are not following the good advice you're giving them. Because of your attachment to them, you want them to follow your advice. When they don't, you feel very upset. When an outsider doesn't follow your advice, you don't get upset. You are able to look at it with a certain measure of detachment. You give advice, and that is the end of it. But when it comes to your own family, you're not able to look at it with any detachment.

You would like your children and wife to behave in a particular fashion because you feel that it's the correct thing to do. You refuse to give them the same freedom that you would like to have for yourself. When somebody comes and tells you what you're doing is wrong, you say that it's not true, and you try to justify what you're doing. You don't want any kind of interference from other people; so, you say,"What I am doing is right." This is exactly what the wife says, the children say. You want your son to do engineering and he says, "No." So, there is a lot of tension at home, as you go on telling him why it is important. Finally, what happens in most cases is that he does what he wants to. But as the head of the family, you feel, "Why is it that they are not listening to me, when what I am saying is right?"

You want your family to be happy in the way that you want them to be happy, not in the way they want to be happy. Children, these days, like rock music, western music, etc. But you may not, and so, you say, "Don't play that music, it is rotten music." They have been brought up in a different atmosphere, so they like it. When you talk about Thyagaraja, the children don't like it. In fact, they may not even have heard about the saint. If you haven't talked about Thyagaraja and his music with them, you cannot expect them to know about him. The influence must come from you - the parent. Sometimes, even if you talk about Carnatic music with the children, if the *prarabdha* is such that they have to undergo a different kind of experience, it will happen - they will listen to only rock

music, and not Carnatic. No amount of effort and advice on your part will prevent it from happening - there is a divine hand in all this.

The most extraordinary thing is, there is no way you can really reform other people. Therefore, advice must be offered only when asked; you should not offer it when it is not asked for. Not just to people outside the family, but within the family, as well. The commodity that is available freely everywhere in the world is advice. People are always interested in giving advice, but nobody is interested in taking it - especially, when the advice is not asked for. We all want to advise our sons and daughters even when they're thirty and forty years old. There are certain situations when it's your duty to advise someone. If it's not asked for, however, and if it's not your duty, then you should not offer advice. It's not going to help. In fact, many people get irritated when you give unsolicited advice. "Why can't he keep quiet?" they ask. But you continue to give the same old advice because you are concerned about your family. You think it is right on your part to give advice when something is going on. But the thing to remember is, what is going to happen will happen.

What is it that everyone is seeking? Everyone wants to be free, so that he can have peace of mind. You can have real freedom only when there is detachment. Detachment means the sense of me and mine is absent. Somebody comes to you for some help, you help him. Out of gratitude, he comes and sees you for some time, and then he stops coming. You tell yourself, "Oh, he has become

very ungrateful!" By thinking this way, you want to bind him to you. When somebody comes to you for help, give it, and then forget about it. You should not expect him to come to you to express his gratitude. It's true that through your help, he succeeded, but that doesn't mean that you should bind him to you. In fact, it is good if he does not come. You should discourage people from coming.

You should be the same way with your children and wife as well. You should not give them the impression that after you are gone, there will be chaos. Even when you are alive, you should give them the freedom which will make them believe that they will be able to stand on their own two feet. In other words, avoid giving the impression that if you cease to exist, the members of your family will come to grief. Nobody is indispensable, least of all, you. When Sri Rama left, the world didn't collapse. Lord Krishna left, Gandhiji passed away, but the country is still here, the world continues to exist. If the members of your family feel that they can get on with life without you, then you have been a successful head. The sooner you give them independence, the better. And because of the independence and detachment, they will be able to do things without consulting you. As a result, they will be able to stand on their own feet when you are no more. This is very important. Therefore, you should be happy when your children don't consult you; they're becoming independent. Furthermore, you will have time for yourself. Why should you let others pass on their worries to you? Don't bind people to yourself, and don't bind yourself to others.

As you grow older, you realize that you have no control over anyone - sometimes, even yourself. Gandhiji was selfless. He was extraordinary in so many ways, but surprisingly, his control over his own children was not as great as it was over the country. One of his sons hated him; he died a beggar in Mumbai. His hatred for his father was such that he went about telling all kinds of nasty things against him. Gandhiji did all possible things to change him, but nothing worked. Why such a thing should happen, we do not know. Sri Ramakrishna's nephew was very similar to Gandhi's son - the young man who was staying with the saint for some time, would insult him in public. He would say all kinds of things against the saint, and devotees used to complain against him to the *Paramahamsa*. Sri Ramakrishna used to reply, "What can I do? You have to learn to live with him. His nature is like that." Why Sri Ramakrishna chose not to transform his nephew, there's no explanation for that.

There is no point in advising people because after a particular age, you have no control over anybody. How can you have control over them when you have no control over yourself? How can you expect people to follow your advice when you yourself find it difficult to? On New Year's Eve, we all make resolutions. Sometimes, you tell yourself that you will stop drinking coffee in the morning or that you will stop reading the newspaper. These are two minor changes in your life, but you find it difficult to carry them out. If the coffee is delayed by a few minutes, you become terribly upset; you want it as soon as you get up.

This tells us how dependent you are on small things and how difficult it is for you to change. If you find it difficult to follow your own advice, how can you expect others to follow yours? Why do you expect them to? Why do you get upset when people don't listen? It's because you are afraid. You think of the harm that could come to your children if they don't follow your advice, the harm that could come to your family prestige, etc. Instead of being detached, you begin to look at the problem from your angle - it then becomes a question of your prestige, your position in society, etc.

You are always thinking only of your family, your culture, your country, and so on. But the world is a big place; you have to think about everything. You consider some countries as primitive because of your superiority complex. What you eat is better than what other countries eat. But those countries may consider us very primitive. So, there is no way you can make a final judgment about anyone. Therefore, if you have detachment, if you don't think in terms of me or mine, there will be a reasonable peace of mind. You will act effectively because you won't worry about what other people will say when you offer them the kind of advice that you feel they should be offered - and once given, you won't interfere, unnecessarily. You will be merely doing your duty.

The *Bhagavad Gita* talks about this: *Karmanye vaadhikaraste, ma phaleshu kadachana*. This is not a spiritual statement totally unrelated to life. It is a statement that is one hundred percent true. What is spirituality? It

means having the right kind of relationship in our day-to-day life. When your children don't listen to your advice, should you let them be? Have you done your duty as a parent by merely advising them? This is what I have learnt from my own experience. You can advise your children once or twice on a matter. If they don't follow your advice, you should have the satisfaction that you have done your duty. Don't expect that they will listen to you all the time. Your wife, who has lived with you for 20, 30 even 40 years, may refuse to listen to you on certain issues. Can you force her? You can't because she is another entity; she wants to be free in her own way. If she says no to your advice, then it is all right, you accept it. Acceptance, after doing your duty is the important thing.

Spirituality is something that must be practised. For example, you may say, "I have faith in God." Just because you say it, does it mean you believe in God? If you are one hundred percent convinced that everything is happening according to His will, you will be totally silent. Not only mentally, but also emotionally. If something happens, whether it's good or bad, you will accept it. But not all of us have reached this stage. Therefore, when something good happens, you think it was because of your ability. When something bad happens, you blame God, and the lack of grace on his part. In other words, what is good, you accept; when something bad happens, you blame God, and say that he does not have eyes to see.

But if a person truly feels that nothing can happen without His will, he will accept everything. This state of

mind is something that only He can give. But even such a person is sometimes forced to act very differently from what he feels or thinks. Let me give you an example. Suppose your son has applied for a job, and you tell yourself, “Whatever has to happen will happen”. You firmly believe in this. Then, you look around, and you find that everyone else is getting some recommendation or the other. For the sake of your son, you too get a recommendation letter from a minister. You tell others, “He is the most important minister in the Cabinet. So, I have taken his recommendation.” You are confident that your son will get the job. But he does not get it; later on, you find out that even though this minister is powerful, the Chief Minister himself was interested in so and so. You know what you did was wrong, but the situation demanded it. In a situation like this, you find it difficult to act the way you want to; you end up acting in a way that contradicts your beliefs. But there are some occasions when you do what you believe in - even when people are telling you that it’s the wrong thing to do.

I will give you an example. All my life, I have not gone to anyone for my promotion, or anything else of matter regarding my job - even when I was asked to approach so and so. When I went to the States in September 1965, I went alone. After going there, I wanted to bring my family. Everyone said that I couldn’t because I didn’t have enough money in my bank account. You had to have at least four hundred dollars those days if you wanted to bring your wife and children. My niece was there, and she said she

would immediately transfer 600 dollars into my account and I could get a certificate from the bank. "You send the certificate to India, and the American Consulate will give the visa," she said. What I thought was, "This is not my money. I would be lying to the Consulate by sending such a certificate." Everyone said, "Why are you worried? Everyone is doing it." I, however, was uncomfortable. I took the certificate from my niece and wrote a letter to the Consulate in Chennai saying: I want to bring my wife and children here, but I am getting only two hundred dollars a month as stipend. The stipulation is that I must have at least four hundred dollars in order to maintain myself. Maybe, your assessment is based on what an average American does - he smokes, eats non-vegetarian food, drinks, etc. I don't do any of these things, so I believe that my family and I can live on two hundred dollars. On the basis of this letter, if you grant the visa, I will be grateful. Otherwise, it is all right. I didn't enclose the bank certificate. I sent a copy of the letter to my brother-in-law, and he was very upset. He gave the letter to my student who worked in the passport office. The student went to the Consulate and spoke to the people there. The Consul said he had also received my letter and requested that my wife come and see him.

The Consul asked my wife a number of questions. Then he said, "I have received a very interesting letter from your husband. He says that he is getting only two hundred dollars, and he wants his wife and children to come. Do you think he can manage?" She said, "I have not been to

the States, but if he says he can manage, he can manage." The Consul smiled and said, "I am issuing the visa because your husband is honest. We get a number of letters from the US saying I have this much bank balance. We know how the bank balance is got. If I had got a letter like that, I wouldn't have issued the visa. But your husband has been absolutely frank, and that has moved me. So, and I am issuing the visa." The visa was immediately issued.

Sometimes, when you act in the right way like this, you may have to go through a lot of difficulties; but through all these difficulties, there will be an undercurrent of peace. The satisfaction that you get out of this is more than the satisfaction that you'll get when you do something wrong. When you do something which you think is right, when you tread the correct path, you must remember that it is He who is making you do this. Your intelligence has nothing to do with it. If you are good even for a few minutes, you must be grateful to God.

Yatrai vayatraiva mano madeeyamtatraivatatraiva tawa swaroopa.

Yatrai vayatrai vashiro madeeyam tatrai vatatrai vapadad vayamte.

That's why we say, "O Lord, I can't prostrate before you; so, wherever my head is, you put your feet. I can't think of you; so, wherever my mind wanders, you show your *swaroopa."*

What God will give you is the kind of mind that will accept everything as His will. The greatest thing about God is that He will give freedom, and He won't come and

bother you every minute. You think that you have the freedom to everything. It takes you a long time to realize that He has been behind everything that's happened in your life. The moment you accept everything as His will, you no longer want to control others. You like freedom, and you would like to give the same freedom to others. In fact, in life, we realize that we like the company of people who give us this freedom. And so, to your family members and to other people, you must give the same freedom you want for yourself. Do not interfere too much; leave them to themselves, and do not give advice unsought. When it is sought, you must give your suggestions. You should not bind people to you. When they come to you, they must have a sense of joy that they will not be bound. All this is possible only through His grace.

* * *

Imprisoning God

D. Samarender Reddy

We seem to love bricks and mortar
More than bones, muscles, and sinews
And jail our gods in mosques and temples
If at all you want to imprison god
What better place than your own heart
When thus your heart is full of love
You will care little for bricks and mortar.

* * *

Kaavyakantha's Chatvarimsat

V. Krithivasan

Verse 37

देवी शक्तिरियं दृशोः श्रितजन-ध्वान्तक्षयाधायिनी
देवी श्रीरियं अम्बुजाक्षमहिषी वक्त्रे सहस्रच्छदे ।
देवी ब्रह्मवधूरियं विजयते व्याहारगूढा परा
विश्वाचार्य महानुभाव रमण त्वां स्तौतु कः प्राकृतः ।।

Devee shakthiriyam drishoh shritajana-dhwanta-kshayaadhyaayinee
Devee shririyam ambujaakshamahishee vakthre sahasracchade
Devee brahmavadhooriyam vijayate vyahaaragoodhaa paraa
Vishvachaarya mahaanubhaava ramana tvaam stautu kah praakrutah

Word Meaning:

devee: mother; *shakthi*: power; *iyam*: here; *drishoh*: in the eyes; *shritajana:* attached to; *dhwanta:* ignorance; *kshaya:* ending; *adhyaayinee:* effecting; *devee:* mother*; shrih:* Lakshmi; *iyam:* here*; ambujaaksha:* Vishnu; *mahishee: consort; vakthre*: in the face; *sahasracchade:* thousand petalled; *brahmavadhooh*: consort of Brahma, Saraswati; *vijayate:* victorious; *vyahaara:* utterance; *goodha:* concealed; *paraa:* supreme; *vishvachaarya:* universal teacher; *mahaanubhaava:* Great One!; *ramana*: Oh Ramana; *tvaam:* you; *stautu*: may praise; *kah*: who; *praakrutah*: ordinary.

Verse Meaning

There is Goddess Durga present in Thy eyes for dispelling the darkness of ignorance of thy devotees. Thy face, resembling a thousand petalled lotus flower, glows with the grace and brilliance of Lakshmi. Thy words contain the transcendental secret lore of Saraswati. Preceptor of the worlds! Ramana the Great! How can a mere mortal sing Thy glory?

This verse was composed by Kavyakantha on the *Jayanti* day in 1923. This was an extempore composition. As the *Ashram* was making preparations for the special day, Kavyakantha, who was away from the *Ashram* for a few months, entered the old hall. Bhagavan Ramana was seated on the couch in his usual posture and was deeply absorbed, as was his wont on such special occasions. Kavyakantha was overwhelmed at the glorious visage of Bhagavan Ramana; Bhagavan's face was glowing with an extraordinary lustre, more than usual. Then and there, Kavyakantha composed this verse, which was later included in the forty verses in praise of Bhagavan Ramana.

Kavyakantha says here, that all the three *Shaktis* mentioned in the scriptures, namely, *Jnana Shakti* (Goddess of Wisdom, Durga), *Icchaa Shakti* (Goddess of Wealth, Lakshmi) and *Kriya Shakti* (Goddess of Action, Saraswati) were having their benevolent presence in the form of the Maharshi. No one needs to go elsewhere to look for these all-encompassing attainments that a man usually prays for.

But the keyword in this verse is the term **"Vishvacharya"**, Preceptor of the Worlds. Who else but Bhagavan Ramana qualifies for this grand epithet? If we compare the devotees to students, we can say that Bhagavan Ramana was handling several classes, from the infant to the highest, simultaneously and silently without causing disturbance to any one, and every student was kept ever busy. People can memorise some texts and quote them freely and exhibit their learning. But can they attend to the needs of the individual *sadhakas,* and do what is necessary according to their spiritual growth? Can any master bring about a revolutionary change in the students by making his inner power to flow through the devotees? Bhagavan Ramana did all these things silently, without calling himself a *guru* or an *acharya.* Bhagavan Ramana's activity and help was mostly in the spiritual plane, and in the most effective internal way. This one-man university did not even require for one to be in his presence for learning to happen. Students could remain where they were and still continue to be guided. Bhagavan Ramana used to say, "Tiruvannamalai is where you are!" What an extraordinary proclamation! And spiritual aspirants, the world over, were receiving his continuous guidance. Distance and space were never a limitation. And neither was time. This is a university that will never close down! As long as the *jivas* long for unbroken happiness, they will eventually find their way to his teachings.

In his book, *Ramana Maharshi: the Crown Jewel of Advaita*, John Grimes puts forth this idea very eloquently,"What were Ramana's contributions to philosophy? He blazed forth anew the path of Self-enquiry. Through it, anyone, at any place or time, can attain Self-realization. No one is excluded. No one is too low or too high, too small or too great for this path. Even as Ramana's presence was always accessible to all, so were his teachings meant for the good for the entire world. His life and teachings were an incredible confirmation of both the *Upanishadic* teachings and the teachings of *Advaita Vedaanta*. However, in an interesting twist in this instance, Ramana's teachings are the primary revelation; **the teachings of *Upanishads* and *Advaita Vedaanta* are of value because they are found to be in accord with Ramana's teachings!**"(*Mountain Path*, Book Excerpt, October 2010)

Bhagavan Ramana's teachings radiated from his perennial experience of the Self. In the *Ashtotram*, Viswanatha Swamy says, *avichyutanijaprajnah*, which means 'One who never slips out of the Ultimate Consciousness'. **Hence his entire life itself became his teachings**. He demonstrated in his life, the truth of *advaita*. He revealed how it is possible for a sage to be in this world, but not of it. He demonstrated how a *jnani* acts in this world. All the descriptions of a *jeevan mukta*, given out in *Viveka Chudamani* by Adi Sankara, or the qualities of a *stitaprajna*, mentioned by Lord Krishna in the *Bhagavad Gita*, or for that matter, about the enlightened

soul in all the scriptures of all the religions the world over, fitted Bhagavan Ramana perfectly. He was able to give precise explanations for the apparently puzzling or contradictory or abstruse statements in various religious scriptures, spontaneously and effortlessly, because he was anchored at the very source of all knowledge.

The poet uses a phrase *vyaharagoodhahparaa* while referring to Goddess Saraswati as being present in the Maharshi's words. In our sacred scriptures, speech is divided into four stages – ***para, pashyanti, madhyama and vaikhari.*** The spoken word is *vaikhari*. Before the spoken stage comes, *madhyama,* the 'middle' stage, which refers to the thought-form corresponding to the spoken word. It is mental speech as differentiated from audible speech. Before *madhyama,* is the mystic stage called *'pashyanti'*, where the word is "seen or visualised" in the inner vision, especially of *rishis* or *yogis*. All the *Vedic mantras* are produced from this inner vision of the sages. That is why the *rishis* are known as '*mantra drashtas'*. At this stage, the words are conceived intuitively. And the foremost stage is called *'paraa'*, the unmanifest seed of sound, the secret womb of silence. In the case of Bhagavan Ramana, the poet says that Saraswati Herself manifests as *para-vak;* all his utterances have the authority of the *Vedas*.

It is said that the utterances of the sages are so rooted in the Supreme Truth that meanings attach themselves to their words *(vaachamarthonudhaavati)*; they do not first look for a meaning to be conveyed as happens in the case of ordinary mortals. Events unfold as per their utterances.

How I came into the fold of Sri Bhagawan

Smt G. Naga Rajeswari

(Continued from previous issue)

Sometime back, when our son was in India, he expressed a desire to visit Tiruvannamalai. Though he was not keeping well, we could not say 'no' to him, and started that very day and reached Tiruvannamalai the next morning by 6 A.M. Since we had not planned the trip, we did not have confirmed accommodation. Reaching the *Ashram*, we sat down on the steps near the office. Around the same time, the wife of the President returned from the U.S. We were aware that she had gone to America. She was walking towards us, and on seeing us sat down and enquired about our arrival, and we explained about our unplanned visit because of our son. She immediately arranged accommodation for us speaking to some office staff there. It is all Sri Bhagavan's Grace!

When we were travelling around India visiting all *ashrams*, we paid a visit to Sri Anandashram of Swami Ramdas. While returning to Hyderabad, we did not have confirmed train reservations. Sri Yugandhar Rao *garu* was also there with us. After reaching Madras, we got into a special train bound for Vijayawada. As there was no reservation, we had to travel standing all the way to Vijayawada. I was totally exhausted; too tired even to sit. I told my husband that we would take rest in a hotel for the night and start for Hyderabad the next day. But, when

we reached Vijayawada, we found that the Calcutta-Hyderabad train was standing on the next platform. It was running 6 hours late. Normally that train would be jam packed. But that day, the train was nearly empty. We were greatly surprised. It was a miracle.Though Sri Yugandhar Rao said that there was no need to buy any tickets as the train was totally empty, we purchased the tickets and reached Hyderabad very comfortably.

We went to Madurai once. Due to apprehensions related to hygiene, we were hesitating to eat in public places. A lady approached us and told us that nearby there was a place where they serve good food in a clean environment. We went there and as we entered, we found a large photograph of Sri Bhagavan.We felt that Sri Bhagavan had called us to feed us. Similarly, when we were in Haridwar, we checked into an *Ashram*. In the hall down below, there was a book stall. I went there to browse and I found one on horoscopes. I am a greatly attached to that science, and as I was going through the book, I saw the horoscope of Sri Bhagavan. I was filled with great joy and was full of wonder. I felt that Sri Bhagavan was saying, “I am there wherever you are!” Whenever we said that we were devotees of Sri Bhagavan, people always treated us with great affection and respect.

On a particular occasion when I was in meditation, I had a vision. Sri Bhagavan was standing opposite the first door of Sri Ramana Kendram, Hyderabad. But I was able to see Him only upto His waist. I saw Him as an idol, nine feet

tall. I was wondering as to why Sri Bhagavan was standing like that, and for whom He was waiting. As I was thinking like this, we got a phone call. The news was that Sri Krishna Reddy *garu* of Warangal had discarded his body that day after a week of fasting (*prayopavesa*). He was a *yogi* of a high state. He spoke in the *Kendram* on several occasions. I felt that Sri Bhagavan would have come to take His devotee away – that must have been the meaning of the vision I had.

We developed such an attachment to Sri Ramana Kendram that we dearly wanted devotees to have the same experience and bliss when they visit the *Kendram* as they otherwise would have experienced by visiting Sri Ramanasramam. The simplicity and sacredness that our *Kendram* has will not be seen in other *kendrams*.The lack of ostentation is unique to our *Kendram*. This uniqueness, in my opinion is attributable to the meditation which the devotees plunge into on the third Sunday. That meditation is charging our *Kendram* with the spiritual force that devotees experience. Usually, other *Kendrams* have some person or the other as the deciding authority. Activities are carried out under the direction of one person. Our *Kendram* is different. If at all there is a deciding authority for our *Kendram*, it is only Sri Bhagavan. This is the greatest asset of Sri Ramana Kendram, Hyderabad. This was repeatedly stressed by Dr.KS in his talks. The same principle is continuing today as it was in his time. Our *Kendram* was established by Dr.KS, but he always

remained anonymous, and acted as a non-entity. Even now, we do not see anybody who behaves as if the *Kendram* belongs to him or her. If somebody acts like that, we have to conclude that the person is yet to evolve. Though Dr KS attempted to shape the *Kendram* as a simple anonymous body, it has attained its own status of repute. We are so happy and contented to be associated with the *Kendram*. Due to old age, we are unable to visit the *Kendram* regularly. However, the monthly journal *Sri Ramana Jyothi* gives us a lot of satisfaction and joy. We keep waiting for the next issue to arrive. It has become a tonic to us in our old age.

Om Namo Bhagavate Sri Ramanaya!

The Human dimension Of Bhagavan Sri Ramana Maharshi

G. Sri Hari Rao

To err is Human, to forgive is Divine.

The late Sri K. Krishna Murthy, fondly called *Kittu* or *Kittappa*, was a student of the *Vedapathasala* of Sri Ramanasramam. Born in 1927, he joined the *pathasala* in 1938, at the age of 11. After the completion of his studies, he continued in the *Ashram* for 45 years, and rose to the position of the chief priest. He passed away in October 1995. He had the great good fortune of rendering personal

service to Sri Bhagavan, in addition to serving Him food in the *Ashram* dining hall. In his reminiscences, he fondly and reverently recollects the forgiveness of Sri Bhagavan in respect of their childish transgressions during his student days.

While Niranjananda Swami looked after the students of *Vedapathasala* with great care and affection, he was a very strict disciplinarian, and enforced all the rules and regulations with an iron hand. The children were not allowed to go anywhere, including to their home towns - even during festival times, leave alone granting permission to go to a cinema.

But boys that they were, the temptation to watch a good Tamil movie was too strong to overcome for the youngsters. The *Ashram* gates used to get closed at 9 P.M. The boys used to sneak from *goshala* side, cross the *PandavaTheertham* and the cremation ground to go to the movie theatre for a late night show. They used to return again by the *goshala* side at around 2 A.M. They were always apprehensive of being seen by Sri Bhagavan as He came that side at that time for answering the call of nature. On a particular occasion, they saw Sri Bhagavan walking towards the *goshala*. They were terrified, and quietly slided past Him. Sri Bhagavan simply nodded His head, smiled and went on His way.

Returning at that late hour, they could not wake up early in the morning at 5 AM to be in time for *Vedaparayana*.

Attempts of devotees to wake them up also failed. They simply kept mum when questioned by Chinna Swamy about their absence from *Parayana*. The matter was also brought to the notice of Sri Bhagavan. He merely said, “May be, they overslept!”, but did not give the boys away.

The compassion of Sri Bhagavan is boundless, and his ability to forgive is divine. Sri Kittu remembers with deep gratitude the several dimensions of Sri Bhagavan – the most important of which were His *samatva bhava* and His sense of humour.

[Source: *Reminiscences of Sri K.Krishna Murthy* recorded by Mangalam Kalyanaraman and translated by Suresh Natarajan – You Tube]

Life Subscription (15 years): Rs.750/- Annual Subscription: Rs.80/- (Cash/M.O./ D.D./Cheque only), favouring **Sri Ramana Kendram, Hyderabad.** Add Rs.15/- for outstation cheques. Donations in favour of Sri Ramana Kendram, Hyderabad are exempt (50%) from Income Tax under Section 80G.

Printed & Published by Sri P. Keshava Reddy, H.No.3-4-529/2, F.No.202, Devi Laxmi Nilayam, Lingampally, Barkatpura, Narayanaguda, Hyderabad-500027, Telangana State, on behalf of Sri Ramana Kendram, printed at Reddy Printers, # H.No.1-9-809, Adikmet, Hyderabad-500044, Telangana State, Published at Sri Ramana Kendram, H.No. 2-2-1109/A, Tilaknagar X-Road, Bathukammakunta, Shivam Road, Hyderabad-500013, Telangana State. Editor: Dr. V. Ramadas Murthy.

Address of Sri Ramanasramam: Tiruvannamalai, Tamilnadu-606 603.
Ph.04175-237200, Office No.: 04175-236624
email: ashram@gururamana.org
For Accommodation: email: stay@gururamana.org
Phone: 04175-237400, website: www.sriramanamaharshi.org